

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/51/2020
Identifikačné číslo spisu: 7116226071
Dátum vydania rozhodnutia: 19.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7116226071.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: RS-1, s.r.o., so sídlom Priemyselná 10, 821 09 Bratislava, IČO: 45 556 954, zast. advokátskou kanceláriou POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., so sídlom Hurbanovo nám. 1, 811 06 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 568 124, konajúcou prostredníctvom konateľa G. G., proti žalovanému: Východoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 36 599 361, zast. advokátskou kanceláriou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom Dunajská 32, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 51 003 848, konajúcou prostredníctvom konateľa JUDr. C. T., o zaplatenie 48 202,32 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30Cb/147/2016, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/136/2018-814 zo dňa 27. augusta 2019, takto

rozhodol:

I. P r e r u š u j e dovolacie konanie do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 352/2020.

II. Odkladá vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 30Cb/147/2016-451 zo dňa 11. júla 2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/136/2018-814 zo dňa 27. augusta 2019, do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie rozsudkom pod č. k. 30Cb/147/2016-451 zo dňa 11. júla 2018, konanie v časti uplatneného úroku z omeškania za obdobie od 21. februára 2014 do 8. októbra 2016 a v časti úrokov z omeškania prevyšujúcej výšku 9 % ročne, z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu na začatie konania žalobcom, zastavil (prvý výrok rozsudku). Druhým výrokom súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 48 202,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy vo výške 48 202,32 eur od 8. októbra 2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Napokon tretím výrokom rozsudku priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 99 %, ktorú je povinný nahradiť žalovaný.

2. Na odvolanie žalovaného proti výrokom II. a III. prvoinštančného rozsudku, Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 3Cob/136/2018-814 zo dňa 27. augusta 2019, rozsudok

súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) potvrdil a rozhodol o priznaní náhrady trov odvolacieho konania žalobcovi v plnom rozsahu.

3. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 18. novembra 2019.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 841 až 874 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súčasne ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu postupom podľa § 449 ods. 1 a § 450 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby v zmysle § 449 ods. 3 C. s. p. dovolací súd žalobu zamietol. Žalovaný v dovolaní zároveň navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 444 ods. 1 C. s. p. odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/136/2018-814 zo dňa 27. augusta 2019, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 30Cb/147/2016-451 zo dňa 11. júla 2018, dôvodiac existenciou odôvodnenej hrozby vzniku nenapraviteľnej, resp. ťažko napraviteľnej ujmy v dôsledku výkonu napadnutého rozhodnutia.

5. Dňa 16. septembra 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) doručené písomné podanie žalobcu zo dňa 21. augusta 2020 s návrhom na prerušenie dovolacieho konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“ alebo „ústavný súd“) pod sp. zn. Rvp 352/2020. Žalobca v návrhu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/18/2019, ktorého závery sa odkláňajú od právnych záverov súdov nižších inštancií, podľa ktorých bolo vyberanie platby za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent, v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2018 oprávnené jedine v tom prípade, ak medzi žalobcom a žalovaným bola v danom období uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny podľa § 2 písm. a/ bodu 12 v spojení s § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného do 31. decembra 2018. Dňa 18. februára 2020 bola Ústavnému súdu SR doručená sťažnosť proti predmetnému uzneseniu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) vo veci porušenia základných práv a slobôd, na základe ktorej je na ústavnom súde vedené konanie pod sp. zn. Rvp 352/2020. Žalobca tvrdí, že podaná sťažnosť je spôsobilá spochybniť právne závery dovolacieho súdu vyslovené vo vyššie označenom uznesení NS SR a pokiaľ ústavný súd skonštatuje porušenie základných práv a slobôd výrobcu elektriny predmetným uznesením NS SR, nie je možné toto rozhodnutie nasledovať ani v ďalších konaniach týkajúcich sa platieb za prístup do distribučnej siete (vrátane konania v tu posudzovanej veci). Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nevyhnutné dovolacie konanie prerušiť do rozhodnutia ústavného súdu v konaní o podanej sťažnosti, v ktorom ústavný súd posudzuje otázku, ktoré sú relevantné aj pre rozhodnutie v tomto spore.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) skúmal existenciu podmienok pre vyhovenie alebo nevyhovenie návrhu žalobcu na prerušenie dovolacieho konania.

7. Podľa § 164 C. s. p., ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

8. Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 438 ods. 1 C. s. p.).

9. Ustanovenie § 164 C. s. p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, t. z. prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť (no nemusí tak urobiť), ak prebieha iné (súdne alebo správne) konanie, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie vo veci. Prerušenie konania je na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďovať aj zákonnej požiadavke na efektívnu, t. j. rýchlu a účinnú ochranu práv strán sporu (článok 17 C. s. p.). Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak, ako nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (teraz § 164 C. s. p. - pozn. dovolacieho súdu) neprerušil, nedochádza k vylúčeniu účastníka konania (teraz strany sporu - pozn. dovolacieho súdu) z realizácie jeho procesných oprávnení ani postupom súdu, ktorý konanie prerušil [viď napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/150/2010, 3Cdo/57/2011 (ZSP 34/2011)].

10. Hlavnými kritériami pre posúdenie vhodnosti prerušenia konania podľa § 164 C. s. p. sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu aj v intenciách článku 17 C. s. p., zamedzenie prípadných odlišných rozhodnutí aj súdov o tej istej otázke na podklade zhodných skutkových okolností a hospodárnosť konania.

11. Po posúdení návrhu žalobcu najvyšší súd dospel k záveru, že tento je dôvodný, preto súd žiadosti o prerušenie dovolacieho konania vyhovel. Dovolací súd v danom prípade mal za preukázané, že žalobca podal na Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť evidovanú pod sp. zn. Rvp 352/2020, o ktorej ešte ústavný súd nerozhodol. Predmetom označeného konania je ústavná sťažnosť spoločnosti FVE Krásna, s. r. o., IČO: 45 663 734, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 3Obdo/18/2019, ako aj jeho uznesením sp. zn. 3Obdo/18/2019 zo dňa 20. novembra 2019. Predmetnú ústavnú sťažnosť Ústavný súd SR uznesením sp. zn. PLs. ÚS 57/2020 zo dňa 7. októbra 2020 spojil na spoločné konanie s ďalšou ústavnou sťažnosťou vedenou pod sp. zn. Rvp 1561/2020 s tým, že konanie bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 352/2020. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. Rvp 1561/2020 je ústavná sťažnosť spoločnosti GROUND I, IČO: 44 907 796, Bratislava, rovnako vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/15/2019, ako aj jeho uznesením sp. zn. 2Obdo/15/2019 zo dňa 30. apríla 2020. Predmetom obidvoch vyššie označených konaní, teda sp. zn. 3Obdo/18/2019 a 2Obdo/15/2019, vedených voči žalovanej Stredoslovenská distribučná, a. s., IČO: 36 442 151, Žilina, je nárok žalobcov na zaplatenie peňažných súm z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalobcovia ako výrobcovia elektriny zaplatili žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy v zmysle vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike, účinne od 30. júla 2013, platbu za prístup do distribučnej sústavy (tzv. „G-komponent“) za obdobie od 1. januára 2014 bez uzatvorenia zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy. NS SR ako súd dovolací v obidvoch konaniach dovolaním napadnuté rozsudky odvolacích súdov zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie. Dovolania v obdobných veciach podala aj Východoslovenská distribučná, a. s., IČO: 26 599 361, s rovnakým predmetom sporu, ako je vyššie uvedené. Tieto sa na NS SR vedú pod sp. zn. 5Obdo/48/2020 a 5Obdo/35/2020, v ktorých najvyšší súd uzneseniami z 20. januára 2021 prerušil dovolacie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti sp. zn. Rvp 352/2020. Súčasne odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutých rozsudkov.

12. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na článok 2 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ochrana

ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Aj v záujme princípu právnej istoty, keď iný senát dovolacieho súdu konanie prerušil, pristúpil tunajší dovolací senát k prerušeniu konania po tom, ako mal možnosť sa oboznámiť s obsahom podanej ústavnej sťažnosti. V nej riešená otázka bude mať v konečnom dôsledku vplyv aj na posúdenie doterajšej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vo veciach obdobných vecí prejednávaných a za účelom zabezpečenia právnej istoty je vhodné a účelné konanie prerušiť a počkať na názor ústavného súdu.

13. Žalovaný ako dovolateľ zároveň požiadal najvyšší súd o odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. Podľa § 444 ods. 1 C. s. p, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Odloženie vykonateľnosti je dočasným, preventívnym a predbežným procesným úkonom súdu, účelom ktorého je ochrana dovolateľa pred nepriaznivými účinkami rozhodnutia odvolacieho súdu, napadnutého dovolaním, práve z dôvodu, že podanie dovolania nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť ním napádaného rozhodnutia. Odloženie vykonateľnosti tak naruša záväznosť právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu a ním založené právne istoty, preto odklad vykonateľnosti možno povoliť, len ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 444 ods. 1 C. s. p.). Predpokladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia je, že dovolanie má všetky predpísané náležitosti, bolo podané včas oprávneným subjektom, je procesne prípustné a zároveň môže byť úspešné. Dôvodný je odklad vykonateľnosti napríklad vtedy, keď z pohľadu predbežných úvah dovolacieho súdu existujúcich v čase posudzovania návrhu na odklad vykonateľnosti doterajší priebeh dovolacieho konania nevyklučuje, že dovolateľ môže byť v dovolacom konaní úspešný. Rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia však neprejudikuje konečný výsledok dovolacieho konania. Pokiaľ dovolací súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, neznamená to, že dovolanie musí byť v konečnom dôsledku (pri rozhodovaní o veci samej) považované za opodstatnené (dôvodné).

16. Pri rozhodovaní o odklade vykonateľnosti musí dovolací súd zohľadniť tak ujmu, ktorá môže dovolateľovi vzniknúť v prípade, že nebude odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj prípadnú ujmu protistrany, spočívajúcu v tom, že táto strana sporu sa v dôsledku odkladu vykonateľnosti rozhodnutia dočasne musí zdržať realizácie práv (oprávnení), ktoré jej z tohto rozhodnutia vyplývajú. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe, dovolací súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia vtedy, keď možná ujma hroziaca v prípade neodloženia vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia na strane toho, kto o odklad žiada, prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu opačnej procesnej strany.

17. Dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný navrhol odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu (č. l. 1007 až 1043 spisu) síce uviedol, že návrh dovolateľa na odklad vykonateľnosti považuje za nedôvodný a účelový, dovolací súd však konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že samotné podanie dovolania nemá odkladný účinok, riziko podania návrhu na vykonanie exekúcie zo strany žalobcu počas dovolacieho konania a vymoženie priznanej pohľadávky pred rozhodnutím o dovolaní, je vysoké.

18. Poukazujúc na vyššie uvedené zistenia, prihliadnúc tiež na zásadu hospodárnosti konania, ako aj zásadu rovnosti zbraní, má dovolací súd za to, že je namieste vyhovieť návrhom oboch strán sporu, t. j. návrhu žalobcu na prerušenie konania a aj návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti. Prerušenie dovolacieho konania až do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti pod sp. zn. Rvp 352/2020 je opodstatnené, nakoľko výsledok konania pred ústavným súdom môže mať vplyv na výsledok konania v prejednávaných veciach. Z uvedeného dôvodu súd predmetné konanie prerušil podľa ustanovenia § 164 C. s. p.. Zároveň najvyšší súd vyhovel aj návrhu žalovaného a odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 C. s. p. tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Vzhľadom na to, že o

odklad vykonateľnosti žiadal dovolateľ - žalovaný a o prerušenie konania žalobca, ide o riešenie slúžiace súčasne k ochrane práv oboch sporových strán.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.